

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 6Csp/28/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317202041
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2018:8317202041.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Kurucovou v spore žalobcu Štátny fond rozvoja bývania, Lamačská cesta 8, Bratislava 37, IČO: 31 749 542, zast. AENEA Legal, s.r.o., Jozefská 3, Bratislava, proti žalovanej v 1. rade O. J., nar. XX. X. XXXX, W. J. XX a žalovanému v 2. rade C. J., nar. XX. X. XXXX, W. J. XX, o zaplatenie sumy 10 738,42 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaní v 1. a 2. rade sú **p o v i n n í** spoločne a nerozdielne uhradiť žalobcovi 4 052,30 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 5 352,30 eur od 25.11.2016 do 1.12.2016, zo sumy 5 102,30 eur od 2.12.2016 do 2.1.2017, zo sumy 5 002,30 eur od 3.1.2017 do 5.2.2017, zo sumy 4 752,30 eur od 6.2.2017 do 1.3.2017, zo sumy 4 502,30 eur od 2.3.2017 do 1.6.2017, zo sumy 4 252,30 eur od 2.6.2017 do 7.9.2017, zo sumy 4 152,30 eur od 8.9.2017 do 1.1.2018, zo sumy 4 052,30 eur od 2.1.2018 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu **z a m i e t a**.

Žalovaným v 1. a 2. rade vo vzťahu k žalobcovi právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 23. 2. 2017 na tunajší súd žalobu, ktorú doplnil podaním doručeným súdu dňa 10. 4. 2017 a ktorou žiadal, aby súd uložil žalovaným povinnosť zaplatiť mu spoločne a nerozdielne istinu 10 738,42 eur, zmluvný úrok 1898,55 eur, zmluvný úrok 4,3% ročne z istiny 10 738,42 eur od 25. 11. 2016 do zaplatenia, úrok z omeškania 773,45 eur, úrok z omeškania 8% ročne z istiny 10 738,42 eur od 25. 11. 2016 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky 578,29 eur, zmluvnú pokutu 413,70 eur a náhradu trov konania.

2. Z obsahu žaloby vyplýva, že zohľadňujúc aktuálne platnú legislatívu, vymedzujúcu rámec fungovania a činnosti žalobcu, je možné konštatovať, že nevykonáva svoju činnosť nezávisle a samostatne v miere typickej pre subjekty vykonávajúce štandardné obchodné a podnikateľské činnosti, nakoľko ex lege podlieha správe Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, hospodári podľa schváleného rozpočtu zapojeného finančnými vzťahmi na rozpočet Ministerstva, o zmenách v jeho rozpočte rozhoduje minister sám alebo po predchádzajúcom písomnom súhlase Ministerstva financií Slovenskej republiky, podlieha kontrole svojej činnosti Ministerstvom, jeho základný vnútorný predpis upravujúci jeho organizáciu a činnosť podlieha schváleniu Ministerstva. Napriek skutočnosti, že pre posúdenie statusu určitej fyzickej alebo právnickej osoby ako dodávateľa v rámci spotrebiteľských právnych vzťahov, je ej súkromnoprávny alebo verejnoprávny charakter irelevantný, neznamená to bez ďalšieho, že každý subjekt verejného práva je automaticky dodávateľom na účely spotrebiteľských zmlúv iba z titulu poskytovania určitej služby alebo výkonu určitej činnosti.

Na základe Zmluvy o poskytnutí podpory č. XXX/XXXX/XXXX bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 16 596,96 eur pri základnej úrokovej sadzbe 3,3% p.a. s lehotou splatnosti 20 rokov. V tomto období poskytovali banky porovnateľné úvery pri základnej úrokovej sadzbe v rozpätí medzi 7% až 8%. Z uvedených skutočností vyplýva, že činnosť ktorú žalobca vykonáva, nemožno kvalifikovať ako obchodnú alebo inú podnikateľskú, nakoľko nespĺňa všetky jej taxatívne vymedzené pojmové znaky. Pojmové znaky obchodnej činnosti (tj. zámer smerujúci k dosiahnutiu zisku, výkon povolania alebo profesie, kvalifikovaný výkon činnosti naplňujúci znaky trhového správania založeného na ponuke a dopyte) u neho absentujú.

Jeho právny zástupca zaslal žalovaným výzvu na úhradu zo dňa 23. 3. 2016, v ktorej ich vyzval, aby uhradili svoj dlh na omeškaných splátkach. Žalovaní výzvu prevzali dňa 29. 3. 2016 a 31. 3. 2016. Napriek výzve na úhradu nedošlo zo strany žalovaných k úhrade vyššie uvedeného dlhu na omeškaných splátkach. Žalovaní mali zlú platobnú disciplínu, mesačné splátky neuhrádzali pravidelne a v dohodnutej výške, v niektorom mesiaci uhradili časť splátky, čím sa dostali do omeškania so zvyšnou časťou splátky, následne neskôr uhradili vyššiu čiastku, ktorá sa započítala s niektorými dlžnými splátkami, s ktorými už žalovaní boli v omeškaní. Žalovaní mali pri výške mesačnej splátky 94,57 eur ročne uhradiť sumu 1134,84 eur. Žalovaní boli k dátumu 18. 10. 2016 v omeškaní s úhradou 50 splátok, čím došlo k splneniu podmienky ustanovenia článku VIII. bod 8.4. Zmluvy o úvere oprávňujúcej žalobcu odstúpiť od Zmluvy o úvere a požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty.

V ďalšom uviedol, že má za to, že vzťah založený medzi ním a žalovanými je obchodnoprávnym vzťahom, a to konkrétne vzťahom zo zmluvy o úvere, ktorá je ako zmluvný typ upravená v ustanoveniach §497 a nasl. Obchodného zákonníka. Vzhľadom k zlej platobnej disciplíne sa žalovaní dostali do omeškania, preto žalobca preto odstúpil od Zmluvy o úvere podaním dňa 18. 10. 2016, čím sa celý dlh stal splatným. Zásilku obsahujúcu odstúpenie od zmluvy žalovaní prevzali dňa 25. 10. 2016. Vzhľadom k odstúpeniu žalobca má nárok vrátenie poskytnutého úveru vrátane príslušenstva v celkovej výške 14 674,12 eur (istina 10 738,42 eur, nesplatený zmluvný úrok ku dňu 18. 10. 2016 v zmysle čl. IV. Zmluvy vo výške 1898,55 eur, nesplateného úroku z omeškania z nesplatených splátok splatných pred odstúpením vo výške 773,45 eur a zmluvnej pokuty 1263,70 eur). Žalobca dal do pozornosti, že výzva na úhradu bola zasielaná skôr ako samotné odstúpenie, ktoré bolo žalovaným doručené riadne avšak nebolo prevzaté v odbernej lehote. To znamená, že žalovaní sa pred zaslaním samotného odstúpenia mali možnosť dozvedieť o tom, že sú v omeškaní s úhradou pravidelných mesačných splátok vyplývajúcich z ustanovení zmluvy o úvere. Žalobca poukázal na ustanovenie §506 obchodného zákonníka a jeho aplikáciu v danej veci a tiež na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Cdo 113/2008 z 9. 2. 2010, Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43Cob/239/2015, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 143/1998.

Vznikol mu aj nárok na zmluvnú pokutu v zmysle článku VIII. bod 8.4. Zmluvy o úvere nasledovne: $(10\,738,42 + 1898,55) \times 10 : 100 = 1263,70$ eur.

V ďalšom žalobca v žalobe poukázal na ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. a to §1 ods. 3 a uviedol, že v kontexte tohto zákona, zmluva uzatvorená medzi stranami sporu nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

Žalobca nekoná samostatne, nakoľko je spravovaný MDVRR SR, čo podčiarkuje aj ďalšie ustanovenie v § 20 ods. 1 Zákona o ŠFRB, podľa ktorého podrobnosti o organizácii a činnosti fondu upravuje štatút fondu, ktorý schvaľuje minister. Je účelovým fondom, ktorý bol zriadený na plnenie osobitných úloh štátu, t. j. financovanie priorít štátnej bytovej politiky schválených vládou Slovenskej republiky pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. Za pojmový znak podnikania „za účelom dosiahnutia zisku“ možno považovať vtedy, keď hlavným účelom podnikania je dosiahnutie zisku (majetkového prospechu), t.j. vyvíjaná činnosť podnikateľa s úmyslom dosiahnutia zisku. Zdôraznil, že účelom činnosti ŠFRB nie je dosahovanie zisku. Činnosť, ktorú žalobca vykonáva, nemožno kvalifikovať ako obchodnú alebo podnikateľskú, nakoľko nespĺňa všetky jej taxatívne vymedzené pojmové znaky. Žalobca, ako právnická osoba zriadená Zákonom o ŠFRB, je účelovým fondom, ktorý v zmysle legálnej definície pojmu spotrebiteľská zmluva v § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nespĺňa pojmové znaky dodávateľa, t.j. Zmluva o poskytnutí podpory uzatvorená medzi ním a žalovanými nie je preto spotrebiteľskou zmluvou v zmysle §52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Ustanovenie §261 Obchodného zákonníka vyjadruje spôsob úpravy obchodných záväzkových vzťahov, t.j. upravuje podmienky, po splnení ktorých sa obligatórne uplatní úprava Obchodného zákonníka v záväzkových vzťahoch. Ide o povahu, resp. podstatu samého vzťahu, a to bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkových vzťahov. V týchto prípadoch nie je rozhodujúci subjekt, ale objekt záväzkového vzťahu, t.j. dominantným znakom týchto vzťahov je obsahová stránka a nie vlastnosť subjektu - môže vzniknúť medzi osobami, ktoré nemajú povahu podnikateľských subjektov (nepodnikatelia). Z dikcie tohto zákonného kogentného ustanovenia, ktoré má prednosť pred zmluvnou úpravou, vyplýva, že vymenované záväzkové vzťahy sa spravujú Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov, ide o absolútny obchodný záväzkový vzťah. Zmluva o úvere je úverovou zmluvou uzatvorenou podľa § 497 Obchodného zákonníka, to znamená, že na ustanovenia Zmluvy o úvere sa vzťahujú právne normy Obchodného zákonníka. Ustanovenia § 261 ods. 6 ako i ustanovenie § 263 Obchodného zákonníka pôsobia ako *ius cogens*, t.j. aplikáciu týchto zákonných ustanovení zmluvné strany v ich právnom vzťahu nemôžu vylúčiť. Vzhľadom na explicitnosť ust. § 261 ods. 6 v korelácii s ust. § 263 Obchodného zákonníka nemôžu zmluvné strany žiadnou interpretáciou eliminovať použitie všeobecných ustanovení o obchodných záväzkových vzťahoch v ich záväzkových vzťahoch. Takáto interpretácia by viedla k obchádzaniu zákona - Obchodného zákonníka, ktorý má v tejto časti vo vzťahu k Občianskemu zákonníku vzťah predpisu *lex specialis*. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 120/2010 z 29. 3. 2012.

Žalovaní spolu sa dostali do omeškania s úhradou celkovej dlžnej sumy v zmysle odstúpenia ku dňu 25. 11. 2016 (dátum prevzatia odstúpenia posledným zo Žalovaných po uplynutí lehoty 30 dní v zmysle ustanovenia článku VIII. bod 4. Zmluvy o úvere). Základná úroková sadzba ECB k 25. 11. 2016 (prvý deň omeškania) je 0,00 % p.a. a zvýšená o 8 percentuálnych bodov predstavuje výšku úroku z omeškania, t.j. 8.00 % p.a.

V zmysle ustanovenia §121 ods. 3 Občianskeho zákonníka; „Príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.“ Náklady spojené s uplatnením pohľadávky sú vo výške 578,29 eur: náklad na výzvu na úhradu (2016) - úkon v sume 161,01 eur + režijný paušál 8,58 eur + 20% DPH 33,92 eur - spolu 203,51 eur a náklad za odstúpenie od zmluvy o úvere 2016 - úkon v sume 303,74 eur + režijný paušál 8,58 eur + 20% DPH 62,46 eur - spolu 374,78 eur.

Žalovaní od odstúpenia od Zmluvy o úvere vykonali čiastočné úhrady v celkovej sume 850 eur a táto suma bola započítaná na zmluvnú pokutu 1263,70 eur, ktorá aktuálne predstavuje sumu 413,70 eur.

3. Podaním doručeným súdu dňa 10. 4. 2017 žalobca doplnil žalobu a uviedol, že žalovaným bol poskytnutý úver vo výške 500 000,- Sk, t. j. 16 596,96 EUR. V uvedenej sume neboli zahrnuté žiadne poplatky za poskytnutie úveru, spracovateľský poplatok ani iné druhy poplatkov. Žalovaní uvedenú sumu reálne vyčerпали, o čom žalobca predložil súdu doklady o čerpaní úveru/prevode finančných prostriedkov. Taktiež predložil súdu históriu splácania a históriu pohybov na účte, z ktorých je zrejme ako žalovaní realizovali jednotlivé splátky, t. j. mesačné splátky úveru podľa článku IV. Zmluvy o úvere a iné nepravideľné úhrady s tým, že pri každej čiastočnej úhrade je uvedený deň úhrady, výška úhrady ako aj suma, ktorú boli žalovaní povinní uhradiť za konkrétny rok a koľko v skutočnosti za konkrétny rok uhradili. K započítaniu jednotlivých úhrad žalovaných žalobca predložil súdu tabuľku z IB, z ktorej vyplýva prehľad započítavania jednotlivých splátok úveru, ako aj výške nesplatenej istiny v sume 10 738,42 eur ku dňu 18. 10. 2016, t. j. ku dňu odstúpenia od zmluvy o úvere. Žalobca si uplatňuje nárok na zaplatenie istiny 10 738,42 eur s tým, že uvedená suma predstavuje len istinu a nie sú v nej započítané žiadne úroky, úroky z omeškania, poplatky ani zmluvné pokuty. Výpočet zmluvného úroku vo výške 1898,55 eur je nasledovný: $10\,738,42 \times 4,3 \times 1,480 // 360 \times 100$. Žalovaní nedodrжали 24 mesačnú lehotu výstavby podľa článku III. bod 3.6 Zmluvy o úvere a z toho dôvodu im bola zvýšená úroková sadzba a tým aj mesačná splátka úveru v zmysle článku VIII. bod 8.7. Zmluvy o úvere nasledovne: zvýšená úroková sadzba z 3,3% p.a. na 4,3% p.a. (rozhodnutie o zvýšení úrokovej sadzby zo dňa 7. 8. 2006) a zvýšená mesačná splátka z 94,57 eur na 101,94 eur od 1. 6. 2007 (rozhodnutie o zvýšení mesačnej splátky zo dňa 28. 3. 2007). K výpočtu úroku z omeškania vo výške 773,45 eur žalobca predložil súdu tabuľku s výpočtom k 17. 10. 2016. Žalobca odstúpil od zmluvy o úvere podaním zo dňa 18. 10. 2016, čím sa celý dlh stal splatným. Ustanovenie §506 Obchodného zákonníka po odstúpení od zmluvy požaduje vrátenie nielen dlžnej sumy, ale aj úrokov ako ceny poskytnutých peňazí. Preto je opodstatnené, aby po odstúpení od zmluvy o úvere podľa §506 Obchodného zákonníka dlžník naďalej platil tak úroky z úveru, ako aj úroky z omeškania, ktoré sú buď zmluvne dojednané alebo zákonné (§369 ods. 1 Obchodného

zákonníka). Pokiaľ ide o náklady spojené s uplatnením pohľadávky, tieto si žalobca uplatnil v zmysle ustanovenia §121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a tieto náklady vyčíslil na 578,29 eur. Tieto náklady žalobcovi vznikli v súvislosti s uplatnením pohľadávky a to v súvislosti s vypracovaním a zaslaním Výzvy na úhradu a Odstúpenia od Zmluvy o úvere.

4. Dňa 29. 1. 2018 žalobca súdu doručil podanie, v ktorom opäť upresnil žalobu a uviedol, že žalovaní vykonali úhrady vo výške 700 eur, kde táto suma bola započítaná na zmluvnú pokutu 413,70 eur (čím zmluvná pokuta bola uhradená v celom rozsahu) a na úrok z omeškania 286,30 eur.

Na základe uvedeného žalobca žiadal uložiť žalovaným povinnosť, aby mu spoločne a nerozdielne zaplatili istinu 10 738,42 eur, zmluvný úrok 1898,55 eur, zmluvný úrok 3,3% ročne z istiny 10 738,42 eur od 25. 11. 2016 do zaplataenia, úrok z omeškania 487,15 eur, úrok z omeškania 8% ročne z istiny 10 738,42 eur od 25. 11. 2016 do zaplataenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky 578,29 eur a náhradu trov konania.

5. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a to zmluvou o poskytnutí podpory, príkazmi na úhradu, faktúrami, výzvami na úhradu dlhu, odstúpením od zmluvy, históriou o pohybe na účte žalovaných, písomnými vyjadreniami žalobcu, prednesmi právneho zástupcu žalobcu a žalovanej v 1. rade a zistil tento skutkový stav.

6. Strany sporu uzatvorili Zmluvu o poskytnutí podpory podľa ustanovenia zák. NR SR č. XXX/XXXX Z.z. č. XXX/XXXX/XXXX. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie podpory žalovaným z prostriedkov fondu vo výške 16 596,96 eur (500 000 Sk).

Podľa čl. IV. Zmluvy, sa žiadateľ (žalovaní) zaviazal splatiť fondu celý úver so základnou úrokovou sadzbou 3,3% na účet v banke. Zároveň sa zaviazal, že dlh, ktorý sa skladá s úveru a úrokov bude splácať pravidelnými mesačnými splátkami a to tak, že platba bude vykonaná vždy do 15. kalendárneho dňa nasledujúceho po mesiaci počas celej lehoty splatnosti úveru. Prvá až 239 splátka bola vo výške 94,57 eur (2849 Sk) a posledná vo výške zostatku dlhu. Začatie splácania bolo určené 3 mesiace po uzavretí zmluvy.

V zmysle čl. VII., bod 7.1. Zmluvy, v súlade s ustanoveniami §546 až 560 Občianskeho zákonníka je návratnosť úveru zabezpečená ručením tretích osôb, ktoré vyhlasujú, že berú na seba voči veriteľovi povinnosť, že dobrovoľne, slobodne a vážne sa rozhodli prijať povinnosť uspokojiť záväzok dlžníka voči fondu a to v celosti alebo jeho nesplatenej časti vrátane jeho úroku, ak je dlžník zvlášť hrubým spôsobom porušil ustanovenia zmluvy a ak dlžník neuspokojí na osobitnú písomnú výzvu pohľadávku fondu. Ručiteľia ručia za dlh dlžníka po dobu, pokiaľ nie je zriadené záložné právo v prospech veriteľa, t.j. Štátneho fondu rozvoja bývania.

Podľa čl. VIII., bod 8.4. Zmluvy, v prípade, ak je dlžník v omeškani s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov je fond oprávnený po doručení výzvy k vyrovnaniu splátok od zmluvy odstúpiť jednostranne, ak nebudú splnené podmienky uvedené vo výzve. Veriteľ môže od zmluvy odstúpiť jednostranne aj v tých prípadoch, ak dlžník závažným spôsobom poruší zmluvu a to napríklad opakovaným nesplácaním úveru, porušením stavebných predpisov, zmenou stavby bez súhlasu veriteľa, zriadením záložného práva v prospech tretích osôb, zmenou vlastníctva bez súhlasu veriteľa apod. Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade naplnenia bodu 8,4. je dlžník povinný uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 10% z celej dlžnej sumy, t.j. zo súčtu zostatku istiny a úroku a vrátiť na účet veriteľa istinu, zostatok úroku a ak bol poskytnutý nenávratný príspevok aj ten, v termíne do 30 dní od doručenia výzvy dlžníkovi.

7. Žalobca súdu predložil súdu doklady o čerpaní úveru/prevode finančných prostriedkov: príkazy na úhradu a faktúry.

8. Výzvami zo dňa 23. 3. 2016 boli žalovaní vyzvaní na úhradu dlžnej sumy vo výške 4441,41 eur a to v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Výzvu žalovaná v 1. rade prevzala dňa 31. 3. 2016 a žalovaný v 2. rade prevzal dňa 29. 3. 2016.

9. Žalobca písomne dňa 18. 10. 2016 odstúpil od úverovej zmluvy č. XXX/XXXX/XXXX z dôvodu omeškania so splácaním splátok úveru. Ku dňu 18. 10. 2016 boli žalovaní v omeškani s 50 splátkami.

Žalobca svoju pohľadávku ku dňu odstúpenia od zmluvy vyčíslil na sumu 14 674,12 eur a to istina 10 738,42 eur, nesplatený zmluvný úrok 1898,55 eur, nesplatený úrok z omeškania 773,45 eur a zmluvná pokuta v zmysle čl. VIII bod 8.4 vo výške 1263,70 eur. Tento list žalovaná v 1. rade i žalovaný v 2. rade prevzali dňa 25. 10. 2016.

10. Z výpisu z účtu žalovaných, resp. z histórie pohybov na ich účte vyplýva, že žalovaní uhradili v prospech žalobcu sumu 12 544,66 eur a to v r. 2003 uhradili sumu 283,71 eur, v r. 2004 uhradili sumu 1128,53 eur, v r. 2005 uhradili sumu 745,18 eur, v r. 2006 uhradili sumu 1437,29 eur, v r. 2007 uhradili sumu 839,80 eur, v r. 2008 uhradili sumu 1297,88 eur, v r. 2009 uhradili sumu 350 eur, v r. 2011 uhradili sumu 1204 eur, v r. 2012 uhradili sumu 3000 eur, v r. 2013 uhradili sumu 310 eur a v r. 2016 uhradili sumu 398,27 eur, po odstúpení od zmluvy uhradili sumu 850 eur a počas tohto konania sumu 700 eur (čo vyplýva z podania žalobcu, doručeného súdu dňa 29. 1. 2018).

11. Žalobca doručil súdu ďalšie písomné podania a to dňa 29. 3. 2017, 12. 6. 2017, dňa 20. 7. 2017, 22. 9. 2017, dňa 10. 10. 2017, 29. 1. 2018, 14. 3. 2018 a 10. 5. 2018.

V podaní doručenom súdu dňa 29. 3. 2017 poukázal na pripravované zmeny v zákone č. 150/2013 Z. z. o štátnom фонде rozvoja bývania s cieľom zjednotiť stanoviská súdov Slovenskej republiky pri posudzovaní činností a postavenia žalobcu. Pri posudzovaní činnosti Žalobcu je potrebné vychádzať zo základných ustanovení Zákona o ŠFRB, podľa ktorých sa financovanie priorít štátnej bytovej politiky schválených vládou Slovenskej republiky pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu uskutočňuje prostredníctvom fondu. Fond je finančnou inštitúciou slúžiacou na implementáciu finančných nástrojov podľa osobitného predpisu. Zo zákonného vymedzenia jednoznačne vyplýva, za akým účelom je Žalobca oprávnený použiť finančné prostriedky ako aj tá skutočnosť, že nevykonáva obchodnú, resp. podnikateľskú činnosť za účelom dosiahnutia zisku, ktorý by sa následne prerozdelením. Finančné prostriedky, s ktorými Žalobca hospodári sú okrem iného aj finančné prostriedky Európskej únie a dotácie zo štátneho rozpočtu, ktoré ani na spomínaný účel nemôžu byť použité. Aj samotné hospodárenie Žalobcu sa riadi podľa schváleného rozpočtu, ktorý je navyše zapojený finančnými vzťahmi na rozpočet Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, ktoré je správcom fondu a vykonáva kontrolu. Občiansky zákonník definuje pojem spotrebiteľská zmluva v §52 ods. 1, ktorou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Zákon teda striktnie určuje, aké subjekty môžu uzavrieť zmluvu, ktorá bude mať charakter spotrebiteľskej zmluvy. Zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru uzatvárané Žalobcom nemôžu byť označované ako spotrebiteľské zmluvy, nakoľko nie je splnená podmienka subjektu na strane Žalobcu, ktorý nenapĺňa pojmové znaky dodávateľa tak ako ich vymedzuje §52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Dodávateľom a tým aj zmluvnou stranou spotrebiteľskej zmluvy môže byť len osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalobcu nemožno subsumovať pod podnikateľskú ani obchodnú činnosť vzhľadom k tomu, že nevytvára zisk za účelom jeho následného prerozdelenia. Je potrebné zdôrazniť, že Zákon o ŠFRB navyše pojem „zisk“ ako taký neupravuje, naopak taxatívnym spôsobom vymedzuje v § 3 pojem „príjem“, ktorý možno použiť len zákonom stanoveným spôsobom uvedeným v § 4 (štátna podpora za účelom realizácie pomoci štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu, pokrytie nákladov súvisiacich s činnosťou fondu). Žalobcom poskytnutý úver nie je spotrebiteľským úverom s poukazom na §1 ods. 3 písm. p) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Úver (podpora) poskytnutá Žalobcom je: poskytnutá na účely podľa osobitných predpisov (Zákon o ŠFRB), pre obmedzený okruh osôb (žiadateľom môže byť len osoba, ktorá splní podmienky vymedzené v § 7 Zákona o ŠFRB), vo verejnom záujme (financovania priorít štátnej bytovej politiky), za úrokové sadzby nižšie ako tie, ktoré prevládajú na finančnom trhu alebo bezúročný úver, za iných podmienok, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie (napr. poskytnutie nenávratného príspevku popri podpore vo forme úveru).

Podaním doručeným súdu dňa 12. 6. 2017 žalobca súdu predložil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 28. 3. 2017 sp. zn. 5C/9/2015 a Okresného súdu Michalovce č.k. 8Csp/132/2016-131, ktorými žalobcovi bol priznaný nárok na obdobnom právnom a skutkovom základe. Žiadal, aby aj v danej veci súd žalobe žalobcu vyhovel. Taktiež vo svojom podaní zo dňa 24. 8. 2017 žalobca súdu predložil rozhodnutia súdov a to uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co/14/2016 zo dňa 28. 2. 2017 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová ves sp. zn. 4C/1/2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová ves sp. zn. 4C/1/2014 zo dňa 29. 6. 2017, rozsudok Okresného súdu

Trenčín z 29. 3. 2017 sp. zb. 14C/1/2014, rozsudok Okresného súdu Rožňava sp. zn. 5Csp/21/2016 zo dňa 21. 4. 2017 a tabuľky NBS priemerných úrokových sadzieb.

V podaní doručenom súdu dňa 20. 7. 2017 žalobca uviedol, že pre posúdenie statusu žalobcu a jeho kompetencií je okrem základného všeobecne záväzného právneho predpisu vymedzujúceho jeho postavenie, účel a kompetencie, ktorým je zákon č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania, potrebné spomenúť aj samotnú dôvodovú správu k zákonu. Práve dôvodová správa vymedzuje žalobcu ako verejnú inštitúciu spravajúcu sa striktnie v medziach ustanovujúcej národnej legislatívy a ako právnickú osobu zriadenú na financovanie priorít štátnej bytovej politiky pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu, ktorým je nová bytová výstavba realizovaná v bytových alebo rodinných domoch a zveľaďovaní bytového fondu, ktorým je obnova bytového fondu realizovaná modernizáciou alebo rekonštrukciou spoločných častí a spoločných zariadení bytového domu, odstránením systémovej poruchy bytového domu a zateplením bytovej budovy. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca ako verejná inštitúcia je výslovne zriadený s cieľom a funkciou naplniť celospoločenský prospešný účel v rámci štátnej bytovej politiky. Už samotná skutočnosť, že vyššie špecifikovaným spôsobom je základný účel a dôvod zriadenia žalobcu popísaný v dôvodovej správe k všeobecne záväznému právnomu predpisu a samotný žalobca je zriadený zákonom o ŠFRB, v ktorého rámci je oprávnený a povinný konať, nesporne nasvedčuje tomu, že výkon činnosti Žalobcu nemá žiadny z pojmových znakov podnikateľskej činnosti (podnikania) v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník. Jeho činnosť nie je uskutočňovaná za účelom dosiahnutia zisku (Žalobca totiž môže poskytovať aj úvery s 0% úrokom, t.j. de facto bezúročné) a jeho prostriedky v zmysle dôvodovej správy k ustanoveniu § 3 zákona o ŠFRB sú používané na poskytovanie úverov, nakoľko žalobca funguje na báze revolvingu. Žalobcu nie je možné subsumovať pod žiadny zo subjektov definovaných Obchodným zákonníkom v ustanovení § 2 ods. 2 písm. a) až d) ako „podnikateľa. Žalobca nevykonáva svoju činnosť samostatne, ale striktnie v medziach zákona o ŠFRB pod priamou kontrolou a správou Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Žalobca teda nie je subjektom, ktorý cielene vytvára zisk, resp. ktorý by bol oprávnený svoje zdroje označené ako zisk vyplácať svojmu vedeniu alebo zamestnancom, v dôsledku čoho u neho absentuje hlavný účel podnikateľskej a obchodnej činnosti. V danom fakte spočíva jeden z hlavných rozdielov medzi žalobcom a subjektom dodávateľa ako ho chápu normy spotrebiteľského práva Slovenskej republiky.

Ďalej v podaní doručenom súdu dňa 10. 10. 2017 žalobca poukázal na novelu Zákona o ŠFRB, účinnú od 1. 1. 2018 a dôvodovú správu k tejto novele. Zároveň súdu predložil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda pod sp. zn. 6C/258/2015 a uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 9. 3. 2012 sp. zn. 5Cdo/120/2010, ktoré posudzovali obdobnú zmluvu o úvere podľa Obchodného zákonníka.

V podaní doručenom súdu dňa 29. 1. 2018 žalobca uviedol, že na ŠFRB je potrebné nahliadať ako na inštitút sui generis, slúžiaci ako jeden z ekonomických nástrojov štátnej bytovej politiky v SR a nástroj finančného inžinierstva. Prostredníctvom ŠFRB je poskytovaná fyzickým a právnickým osobám priama podpora štátu z prostriedkov štátneho rozpočtu za zákonom stanovených podmienok. Úver je formou poskytovania priamej podpory štátu. V prípade podporovaných úverov nie je možné uvažovať o otázke spotrebiteľského výberu, nakoľko takýchto zvýhodnených úverov poskytovaných zo strany štátu špecificky vymedzeným prijímateľom nie je neobmedzený, resp. vyšší počet.

Obdobne v podaní doručenom súdu dňa 14. 3. 2013 žalobca trval na podanej žalobe a vo vzťahu k vnútroštátnej úprave poukázal na zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, kde žalobca je definovaný ako subjekt verejnej správy. Táto právna charakteristika žalobcu podmieňuje odlišné postavenie medzi veriteľom - žalobcom a dlžníkmi, ktorými sú fyzické a právnické osoby. Vzhľadom na predmet činnosti žalobcu, ktorým je financovanie osobitne určených sociálnych úloh štátu, je potrebné vziať do úvahy aj povahu finančných prostriedkov, s ktorými žalobca hospodári. Tu žalobca poukázal na zákon o správe majetku štátu. Taktiež poukázal, že na úrovni Únie existuje pomerne rozsiahla právna úprava ochrany spotrebiteľa, avšak aj rozsiahla osobitná úprava finančných služieb. Pre daný prípad je však rozhodujúce, že sociálne služby, ako i finančné prostriedky sú v zmysle čl. 3 vyňaté z pôsobnosti Smernice 2011/83/EÚ o právach spotrebiteľov.

V podaní doručenom súdu dňa 10. 5. 2018 žalobca poukázal na bod 19. dôvodovej správy z 7. 9. 2017 novely Zák. č. 150/2013 o ŠFRB, v zmysle ktorého subjekty, ktoré vstupujú do zmluvného vzťahu so ŠFRB za účelom získania podpory vo forme úveru, nemajú požívať ochranu ako spotrebiteľa

a ŠFRB nie je dodávateľom v zmysle §52 OZ. ŠFRB vznikol z dôvodu realizovania formy štátnej podpory v rámci financovania priorít štátnej bytovej politiky schválených vládou SR pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. ŠFRB je finančnou inštitúciou slúžiacou na implementáciu finančných nástrojov podľa osobitného predpisu, ktorým je Nariadenie EP a R EÚ č. 1303/2013 a nie podnikateľským subjektom, resp. subjektom vykonávajúcim obchodnú činnosť. ŠFRB poskytuje ochranu žiadateľom už tým, že podporu vo forme úveru možno získať za zvýhodnených podmienok oproti podmienkam trhovým. V uvedenom spočíva podpora, ktorá predstavuje službu všeobecného hospodárskeho záujmu. Unijné právo v takých prípadoch navrhuje vylúčiť aplikáciu noriem upravujúcich ochranu spotrebiteľa. ŠFRB a jeho zmluvné vzťahy nespádajú pod rozsah Smernice 93/13/EHS ani Smernice 2011/83/EÚ. Z pôsobnosti Smernice 2011/83/EU sú vyňaté služby všeobecného hospodárskeho záujmu, sociálne aj aj finančné služby, ktoré ŠFRB v zásade poskytuje vybranému okruhu obyvateľstva s trvalým pobytom na území SR. Poskytovanie podpory vo forme úveru zo strany ŠFRB v súlade so zákonom vymedzenými podmienkami, osobám s nízkym príjmom, resp. iným spôsobom znevýhodneným osobám, spadá pod negatívne vymedzenie rozsahu pôsobnosti predmetných smerníc. Z pohľadu vnútroštátneho práva ŠFRB nenapĺňa znaky dodávateľa, funguje ako vnútroobratkový fond, čo sa vylučuje so základnými znakmi podnikania. ŠFRB nie je podnikateľským subjektom, ale je štátny účelový fond zriadený zákonom. Charakter spotrebiteľskej zmluvy je daný statusom jej účastníkov. Ak jedným z účastníkov zmluvného vzťahu nie je dodávateľ, nakoľko nespĺňa zákonné pojmové znaky a podmienky, nemožno vyvodiť právny záver, že taký zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským. Žalobca má za to, že v jeho prípade aplikácia ustanovení spotrebiteľského práva je vylúčená.

12. Právny zástupca žalobcu na pojednávaniach trval na podanej žalobe a poukázal na všetky svoje písomné vyjadrenia. Uviedol, že pokiaľ súd bude považovať daný vzťah za spotrebiteľský, žalobca poukazuje na rozsiahlu písomnú argumentáciu v danom spore, ako aj na to, že použitie ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch je priamo vylúčené na posúdenie daného prípadu a sú vylúčené aj ustanovenia Občianskeho zákonníka. Poukázal na rozsudok KS v Prešove zo 17. 4. 2018, ktorým zrušil rozsudok súdu prvej inštancie, vrátil vec na nové konanie z dôvodu, že sa nestotožnil s argumentáciou prvoinštančného súdu. Podľa záverov odvolacieho súdu daný vzťah medzi žalobcom a žalovanými by sa nemal posudzovať ako vzťah spotrebiteľský, nevzťahujú sa naňho ustanovenia §52 OZ, ani zmluva o spotrebiteľských úveroch, ale ide o obchodnoprávny vzťah na posúdenie ktorého je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Odstúpením od zmluvy v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka sa zmluva nezrušuje od začiatku, ale mení sa forma splácania úrokov a iných náležitostí a teda podľa názoru KS v Prešove nejde ani o typovú alebo formulárovú zmluvu, ale o obchodnoprávny vzťah, ktorý má by posúdený v zmysle príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. V rovnakých intenciách sa vyjadril aj KS v Košiciach a to v rozhodnutí sp. zn. 5Co 289/2017 z 22. 3. 2018. Teda žalobca na podanej žalobe aj v zmysle týchto rozhodnutí krajských súdov trvá v celom rozsahu. Rovnako v týchto intenciách rozhodol aj OS Dunajská Streda a to v rozhodnutí sp. zn. 15C/180/2016.

K možnosti splácaniu dlhu v splátkach uviedol, že po právoplatnosti rozsudku bude možné so žalovanými uzatvoriť dohodu o splácaní dlhu v splátkach. Zároveň uviedol, že žalovaným nič nebráni, aby aj počas trvania súdneho sporu splácali splátky s tým, že všetky tieto splátky budú žalobcom akceptované.

13. Žalovaná v 1. rade na pojednávaniach potvrdila, že spolu s manželom (žalovaným v 2. rade), uzatvorili so žalobcom zmluvu o poskytnutí podpory a to za účelom výstavby rodinného domu. Pri uzatváraní zmluvy im obsah zmluvy zo strany poskytovateľa nebol nejako vysvetľovaný. Poskytnutú sumu spotrebovali na výstavbu domu. Spočiatku svoj záväzok riadne splácali, ale neskôr žalovaný v 2. rade prišiel o prácu a nemali dostatok peňazí. Žalovaná v 1. rade potvrdila, že žalobca ich najprv vyzýval upomienkami na splatenie dlhu, neskôr im bolo doručené aj odstúpenie od zmluvy.

Poukázala na to, že nepopiera svoj dlh, avšak jeho výšku nevedela uviesť. Chcela by sa však so žalobcom dohodnúť na splátkach, pretože nemajú dostatok finančných prostriedkov na úhradu dlhu naraz. Na základe vyjadrenia právneho zástupcu žalovaného súhlasila s tým, že po právoplatnosti rozsudku sa budú jednať so žalobcom o forme splácania dlhu v splátkach.

14. Podľa ustanovenia §1 zákona č. 124/1996 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania (ďalej len „Zákon“), zriaďuje sa Štátny fond rozvoja bývania 1) (ďalej len "fond") ako účelový fond na financovanie štátnej podpory (ďalej len "podpora") výstavby bytov a ubytovní, dodatočného zateplenia bytových domov a rodinných domov, stavebných úprav bytových domov, odstránenia statických chýb bytových domov a

dokončenia rozostavaných objektov bývalej komplexnej bytovej výstavby, prostredníctvom ktorého sa uskutočňuje pomoc štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. Fond je právnická osoba so sídlom v Bratislave.

Podľa ustanovenia §3 Zákona, zdrojmi fondu sú

- a) splátky úverov poskytnutých z fondu,
- b) splátky úrokov z úverov poskytnutých z fondu,
- c) sankcie za porušenie zmluvných podmienok,
- d) výnosy z prostriedkov fondu uložených v banke s výnimkou výnosov z prostriedkov poskytnutých fondu zo štátneho rozpočtu,
- e) príjmy z výťažku pri výkone exekúcie veci, na ktorú bolo zriadené zmluvné záložné právo,
- f) zostatky prostriedkov fondu k 31. decembru predchádzajúceho rozpočtového roka s výnimkou zostatkov prostriedkov poskytnutých fondu zo štátneho rozpočtu,
- g) zostatky nevyčerpanej podpory vrátenej žiadateľom s výnimkou zostatkov vrátenej nevyčerpanej podpory poskytnutej z prostriedkov štátneho rozpočtu v prechádzajúcom roku,
- h) príspevky poskytnuté z Fondu národného majetku Slovenskej republiky za podmienok ustanovených osobitným predpisom,
- i) úvery poskytnuté bankami,
- j) dary,
- k) dotácie zo štátneho rozpočtu,
- l) iné zdroje, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Podľa ustanovenia §12 zákona, na základe rozhodnutia podľa § 11 ods. 9 uzavrie fond so žiadateľom zmluvu. Zmluva musí obsahovať najmä

- a) údaje o zmluvných stranách,
- b) účel, výšku, druh a čerpanie poskytnutej podpory,
- c) spôsob plnenia záväzkov zmluvných strán,
- d) zabezpečenie záväzkov,
- e) bezhotovostný spôsob úhrady z podpory,
- f) technické podmienky stavby a dĺžku času jej uskutočnenia,
- g) sankcie za porušenie zmluvných podmienok,
- h) spôsob kontroly plnenia zmluvných podmienok a dôsledky ich nedodržania,
- i) ak je žiadateľom osoba podľa § 7 písm. a), tak aj minimálny čas, v ktorom bude stavbu vlastníť a užívať on alebo osoby jemu blízke, alebo osoby oprávnené podľa osobitného predpisu.
- j) ak je žiadateľom podľa § 7 písm. b) obec, ktorá požiadala o podporu podľa § 10 ods. 2, tak aj minimálny čas, v ktorom bude obec stavbu vlastníť a dávať byty do nájmu obyvateľom obce.

Podľa ustanovenia §4 ods. 1 Zákona, prostriedky fondu možno použiť na

- a) podpory poskytované na účel uskutočnenia pomoci štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu,
- b) správu fondu,
- c) splátky úverov poskytnutých fondu bankami a na úhradu úrokov z týchto úverov.

Uvedený zákon bol zrušený a nahradený zákonom č. 607/2003 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania a ten bol zrušený a nahradený zákonom č. 150/2013 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania.

15. Podľa ustanovenia §261 ods. 3 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka účinného v čase vzniku každého zmluvného vzťahu (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa ustanovenia §497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ustanovenia §499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa ustanovenia §502 ods.1 veta prvá Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

16. Podľa ustanovenia §48 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 OZ, odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 OZ (účinného od 13.7.2014), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 a ods. 5 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 121 ods. 3 OZ, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa § 451 ods. 1, ods. 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 457 OZ, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 458 ods. 1 OZ, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

Podľa § 511 ods. 1 OZ, ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

Podľa § 559 OZ splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

17. Podľa § 517 ods.1 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 3 ods.1, ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase omeškania, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

Podľa § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

18. Podľa § 2 ods.1 písm. a) a b) zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti, predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby.

Podľa § 23a ods. 1 uvedeného zákona, typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy neovplyvňuje.

19. Podľa čl. 2 písm. c) Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, predajca alebo dodávateľ znamená akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná za účelom vzťahujúcim sa k jeho obchodu, podnikaniu alebo profesii bez ohľadu na to či má verejnú alebo súkromnú formu vlastníctva.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že

určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vzniesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7.

Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov

20. Súd je toho názoru, že daný spor je potrebné v prvom rade posúdiť v kontexte vyššie uvedenej smernice a túto smernicu je potrebné využiť ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.06.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero und Salvat Editores SA proti José M. Sánchez Alcón Prades, José Luis Copano Badillo, Mohammed Berroane a Emilio Vinas Feliú, v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti. Právomoc súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky. Znamená to dosiahnuť výsledok sledovaný čl. 6 Smernice, konkrétne chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke a dosiahnuť zámer čl. 7 Smernice. Tieto opatrenia môžu pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok a predchádzať nečestným zmluvným podmienkam.

Zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, bola prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34). Uvedenou novelou sa zároveň zakotvil v Občianskom zákonníku inštitút spotrebiteľskej zmluvy - § 52 a nasl., aj keď dovtedy obdobne upravoval zmluvy medzi dodávateľom a spotrebiteľom zákon o ochrane spotrebiteľa č. 634/1992 Zb. a to ako tzv. zmluvy typové.

21. V danej právnej veci je nesporné, že medzi stranami sporu bola uzatvorená tzv. typová zmluva a v zmysle novely Občianskeho zákonníka zák. č. 150/2004 Z.z. sa táto zmluva dostala do režimu zmluvy spotrebiteľskej s poskytnutím ochrany slabšej zmluvnej strany - spotrebiteľa. Samozrejme s poukazom na nižšie uvedené. Navyše spotrebiteľ v týchto zmluvách nemôže byť znevýhodnený oproti zmluvám uzavretým po novele uvedeného ustanovenia s rozšírením zákonného pojmu zmlúv spotrebiteľských s poukazom na smernicu č. 93/13/EHS.

22. Zároveň je potrebné konštatovať, že v predmetnej veci ide o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, nakoľko žalobca ako Štátny fond rozvoja bývania je samostatnou právnickou osobou v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 124/1996 Z.z. o štátnom fonde rozvoja bývania v znení platnom ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy, pričom v § 1 ods. 1 má vymedzený predmet svojej činnosti, teda podporu výstavby bytov a iné činnosti súvisiace s rozvojom a zveľaďovaním bytového fondu, pričom z § 3 sú zrejmé zdroje tohto fondu, ktorými sú okrem iného aj splátky úrokov poskytnutých z fondu, sankcie za porušenie zmluvných podmienok, ako aj úroky z prostriedkov fondu uložených v banke. Z uvedeného vyplýva, že ide o právnickú osobu, ktorá má charakter subjektu hospodáriaceho so ziskom, z čoho vyplýva, že ide vlastne o činnosť obchodnú,

ako aj činnosť poskytovania služieb širokej verejnosti, a preto aj žalobcu je možné subsumovať pod ustanovenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaní sú nepochybne spotrebiteľmi, ktorí služby a pôsobnosť žalobcu využili v zmysle zákona č. 124/1996 Z.z. a nevystupovali v predmetnom právnom vzťahu v rámci svojej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti.

Obdobný názor vyslovil Krajský súd v Prešove vo veci sp. zn. 7Co/1/2016, sp.zn. 1Co/278/2014, sp. zn. 3Co/302/2015, sp. zn. 3Co/151/2016, Krajský súd v Trnave vo veci sp. zn. 11Co/359/2014, Krajský súd v Žiline vo veci sp. zn. 11Co/194/2017, Krajský súd Nitra vo veci sp. zn. 9Co/352/2016.

23. Problematika ochrany spotrebiteľa je inštitút, ktorý treba vnímať komplexne a ktorý sa dotýka viacerých typov zmlúv. Európska únia venuje ochrane spotrebiteľa mimoriadnu pozornosť. Vychádzajúc z európskej legislatívy aj zmluvy uzatvorené podľa iných zákonov ako Občiansky zákonník možno tiež považovať za spotrebiteľské napriek tomu, že ich zákon priamo ako spotrebiteľské neoznačuje. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy (aj keď je v Občianskom zákonníku pomenovaná), ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť (neprijateľné podmienky) na ochranu tzv. slabšej zmluvnej strany.

24. Vzhľadom k uvedenému súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu o tom, že predmetný zmluvný vzťah nie je vzťahom spotrebiteľským. Súd žalobcovi dáva za pravdu, že na zmluvný vzťah medzi stranami sporu nie je možné aplikovať ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, nakoľko aj súd je toho názoru, že zmluva uzatvorená medzi stranami sporu nie zmluvou o spotrebiteľskom úvere, nakoľko tento typ zmluvy je vylúčený z pôsobnosti uvedeného zákona. Aj keď samozrejme súd nepopiera, že žalobca ako dodávateľ má postavenie trochu odlišné od ostatných dodávateľov, tak ako to vyplýva zo zákona č. 124/1996 Z.z., aj keď na charaktere zmluvného vzťahu súd trvá a to s poukazom na čl. 2 Smernice rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách („predajca alebo dodávateľ“ znamená akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom vzťahujúcim sa k jeho obchodu, podnikaniu alebo povolaniu bez ohľadu na to či má verejnú alebo súkromnú formu vlastníctva).

25. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorí nemohli individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaní ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaných privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

Súd nespochybňuje aplikáciu Obchodného zákonníka (ustanovenia § 497 a nasledujúce upravujúce úverovú zmluvu) na vznik zmluvy (jej podstatné náležitosti), avšak pre celkové posúdenie právneho vzťahu majú prednosť osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až § 54 OZ. Súd preto použil ustanovenia Občianskeho zákonníka nielen na právne posúdenie právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovanými, ale aj na z toho vyplývajúce účinky omeškania či odstúpenia od zmluvy a jeho účinkov.

Právny inštitút odstúpenia od zmluvy je upravený inak v Obchodnom zákonníku, ako aj v Občianskom zákonníku. Obchodný zákonník v ust. § 349 ods. 1 zánik zmluvy viaže na okamih, keď prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane. Zánik zmluvy teda nastáva v dobe účinnosti úkonu, ktorým oprávnená osoba odstúpila od zmluvy. Tým sa Obchodný zákonník odlišuje od Občianskeho zákonníka, podľa ktorého odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom upravené alebo účastníkmi dohodnuté inak (§ 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Právna úprava odstúpenia od zmluvy obsiahnutá v Občianskom zákonníku je pre spotrebiteľa výhodnejšia a tejto výhodnejšej úpravy sa spotrebiteľ vzdať nemohol. V tejto súvislosti ako už bolo uvádzané je právne významné ust. §54 ods. 1, 2 OZ v spojení s § 52 OZ.

26. Úverovanie spotrebiteľov patrí medzi najfrekvencovanejšie občianskoprávne vzťahy, a preto je plne súladné s princípmi ochrany spotrebiteľa, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva dôvodne bola aplikovaná právna úprava o občianskych právach, teda Občiansky zákonník a nie právo podnikateľské upravené v Obchodnom zákonníku (rozsudok NS SR vo veci sp. zn. 5 McdO 20/2009). Vychádzajúc aj z judikatúry súdneho dvora je spotrebiteľ pri uzatvorení zmluvy v nevýhodnejšom postavení a to jednak z dôvodu sťaženej vyjednávacej pozície, ako aj z dôvodu informovanosti. Uvedené závery a názory akceptoval aj Ústavný súd SR vo svojom uznesení zo dňa 19. júna 2013, č. k. I. ÚS 402/2013-10. V súlade so zásadou, že pokiaľ súd rieši právnu otázku tú istú, alebo analogickú, ktorá už bola právoplatne vyriešená, je v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 Ú.

27. Predmetná úverová zmluva je teda zmluvou spotrebiteľskou - občianskoprávnou, kde žalobca (dodávateľ finančných služieb verejného charakteru) vystupuje v pozícii dodávateľa a žalovaní (nepodnikatelia) v pozícii spotrebiteľov. Na posúdenie uplatneného nároku je v prvom rade potrebné posúdiť, či došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy.

V tomto smere súd vychádzal zo samotného znenia zmluvy uzatvorenej medzi stranami a to konkrétne čl. V., čl. VIII. bod 4., a vzhľadom na listinné dôkazy predložené samotným žalobcom a to výzvou na zaplatenie, je zrejmé, že boli naplnené dohodnuté dôvody pre odstúpenie od zmluvy zo strany žalobcu. Ten tak aj učinil dňa 18. 10. 2016 a toto odstúpenie bolo doručované na adresu žalovaných. Súd preto dospel k záveru, že bol naplnený zmluvný dôvod pre odstúpenie od zmluvy zo strany žalobcu a žalobca následne platne od zmluvy aj odstúpil.

28. Ako súd už vyššie uviedol, dôsledky a nároky z odstúpenia od zmluvy posudzoval v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Podľa Občianskeho zákonníka v prípade odstúpenia od zmluvy sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc, § 48 ods. 2) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezdôvodné obohatenie, náhrada škody). Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia (§ 457 OZ).

Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zavádzajú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, evidentne zhoršujú jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane platenia úrokov napriek ich zrušeniu popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmlúv dohodnutých medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

Takéto pravidlo je ustálené v aplikačnej praxi súdov, ktoré riešenie odobril aj Ústavný súd SR v uznesení pod sp.zn. I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19. júna 2013, v ktorom skonštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedochádza k porušeniu ústavných práv veriteľa.

29. Na predmetnú spotrebiteľskú vec v časti o vadnosti právneho úkonu (odstúpenie od zmluvy) dopadá teda právna úprava občianskeho práva. V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený

v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.11.2013 sp.zn. 6Co/2/2013, prípadne na ďalšie rozhodnutia, v ktorých bola použitá na účely posúdenia dôsledkov odstúpenia od zmluvy v úverovom právnom vzťahu právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku napr. sp. zn. 6Co 81/2012, 6Co 113/2010, 6Co 218/2012, 6Co 224/2012. Ústavný súd takýto postup neoznačil za ústavne nekonformný (napr. vec I. ÚS 402/2013), pričom išlo o zásadnú právnu otázku s dopadom na výsledok súdneho sporu (dualistická právna úprava odstúpenia a premlčania).

30. Dodávateľ, ktorý naformuloval štandardnú typovú zmluvu, dobrovoľne sa rozhodol využiť ustanovenie zmluvy o odstúpení, aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia (napr. výpoveď, strata výhody splátok).

31. Odstúpenie od úverovej zmluvy má účinky ex tunc, teda späťne ku dňu uzavretia zmluvy, úverová zmluva by sa tak od začiatku zrušila, pričom v súlade s ust. § 457 Občianskeho zákonníka ak by bola zmluva zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Dôsledkom plnenia zo zrušenej zmluvy je tak povinnosť účastníkov zmluvy navzájom si vrátiť všetko, čo plnením z takejto zmluvy nadobudli (teda vzájomná reštitučná povinnosť zmluvných strán), ako výslovne stanovuje § 457 OZ, ktorý je špeciálnou úpravou bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k zrušenej alebo neplatnej zmluve.

32. Žalobcovi by teda aj v tomto prípade vznikol nárok iba na vydanie bezdôvodného obohatenia z predmetného záväzkového vzťahu so žalovanými.

V tomto smere vychádzal súd zo skutočností uvádzaných žalobcom a z predloženého výpisu z účtu žalovaných, keď žalovaní uhradili v prospech žalobcu sumu 12 544,66 eur (v r. 2003 uhradili sumu 283,71 eur, v r. 2004 uhradili sumu 1128,53 eur, v r. 2005 uhradili sumu 745,18 eur, v r. 2006 uhradili sumu 1437,29 eur, v r. 2007 uhradili sumu 839,80 eur, v r. 2008 uhradili sumu 1297,88 eur, v r. 2009 uhradili sumu 350 eur, v r. 2011 uhradili sumu 1204 eur, v r. 2012 uhradili sumu 3000 eur, v r. 2013 uhradili sumu 310 eur a v r. 2016 uhradili sumu 398,27 eur, po odstúpení od zmluvy uhradili sumu 850 eur a počas tohto konania sumu 700 eur). Vzhľadom na výšku poskytnutého úveru 16 596,96 eur, sú teda titulom istiny úveru žalobcovi povinní zaplatiť ešte sumu 4052,30 eur. V tejto časti súd považoval žalobu za dôvodnú a žalovaných zaviazal žalobcovi spoločne a nerozdielne túto sumu zaplatiť.

Nakoľko sa žalovaní v 1. a 2. rade dostali do omeškania s plnením peňažného záväzku, súd ich zaviazal na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy vo výške 8,00% ročne, pričom výška takto uplatneného nároku na úrok z omeškania je v súlade so zákonnou úpravou, odo dňa požadovaného žalobcom, pričom zohľadnil aj úhrady žalovaných vykonané po odstúpení od úverovej zmluvy.

33. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd žalobu vo zvyšnej časti voči žalovaným v 1. a 2. rade považoval za nedôvodnú a preto ju zamietol.

34. Súd nepovažoval žalobu za dôvodnú ani v časti uplatneného nároku žalobcu na zaplatenie nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky pred podaním žaloby vo výške 578,29 eur, ktorého nároku sa domáhal v zmysle §121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, nakoľko sa nejedná podľa názoru súdu o náklady spojené s uplatnením pohľadávky voči žalovaným, nakoľko ako aj sám žalobca uviedol, jedná sa o náklady spojené s odstúpením od úverovej pozostávajúce z odmeny za úkon právnej služby zástupcu žalobcu a režijného paušálu. Jedná sa o náklady spojené s úkonom žalobcu, ktorý síce vykonal vo vzťahu k žalovaným, avšak v dôsledku využitia jeho práva na odstúpenie od úverovej zmluvy v zmysle dojednaní dohodnutých medzi stranami sporu. Žalobca sám v ostatnom písomnom vyjadrení uviedol, že odstúpením od zmluvy dochádza k zmene splatnosti pohľadávky. Teda právnym úkonom realizovaným žalobcom sa zmení čas plnenia dlžníka, pričom takýto úkon, nie je možné považovať za úkon v súvislosti s ktorým by vznikli náklady vymáhania pohľadávky žalobcu, jedná sa o úkon, ktorým dlžníka upovedomuje o realizácii svojho práva na odstúpenie od zmluvy a o výške aktuálneho zostatku pohľadávky, vzhľadom na daný jeho právny úkon, ktorým je dlžník povinný jednorázovo uhradiť.

Náklady spojené s uplatnením pohľadávky sú spravidla trovy vzniknuté v súvislosti s uplatnením pohľadávky, a to aj v predsúdnom štádiu (napr. zaobstaranie znaleckého posudku objasňujúceho vznik a výšku škody, cestovné náklady a iné obdobné náklady, ktoré priamo súvisia s uplatnením pohľadávky).

Tieto náklady sa musia týkať zročnej pohľadávky a musia byť nevyhnutné a účelne vynaložené na to, aby sa dali úspešne uplatniť aj v súdnom spore ako hmotnoprávny nárok, odlišný od trov konania. Výnimočne môžu byť náklady spojené s uplatnením pohľadávky totožné s trovami súdneho konania.

V tejto časti preto žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

35. Podľa § 255 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 256 ods. 1 C.s.p., ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

V danej žalobca podal na súd žalobu o zaplatenie 10 738,42 eur, kde z tejto sumy bolo žalobe žalobcu vyhovie len v časti o zaplatenie 4052,30 eur a v prevyšujúcej časti bola žaloba žalobcu zamietnutá. Úspech žalobcu v konaní tak predstavuje 38% a úspech žalovaných 62%. Podľa tohto výsledku konania by patrila náhrada trov konania žalovaným. Tým však žiadne trovy konania nevznikli, preto im súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.